

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา
เฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ*
MANAGEMENT SKILLS OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN SCHOOLS
FOR SPECIAL NEEDS, UNDER THE OFFICE OF SPECIAL EDUCATION
ADMINISTRATION

ศิริลักษณ์ ดาวไธย์¹, สมเดช Sawandee² และ สุตติศักดิ์ แก้วจินดา³

Sirilak Daosai¹, Somdet Sawandee² and Suttisak Kaewjinda³

¹⁻³วิทยาลัยนครราชสีมา

¹⁻³Nakhonratchasima College, Thailand

Corresponding Author's Email: pamsirilak2425@gmail.com

วันที่รับบทความ : 17 เมษายน 2569; วันที่แก้ไขบทความ 4 พฤษภาคม 2569; วันที่ตอบรับบทความ : 6 พฤษภาคม 2569

Received 17 April 2026; Revised 4 May 2026; Accepted 6 May 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนเฉพาะความพิการ 2) เปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน 3) ศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 4 จำนวน 205 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน โดยใช้สูตรแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้การ

Citation:



*ศิริลักษณ์ ดาวไธย์, สมเดช Sawandee และ สุตติศักดิ์ แก้วจินดา. (2569). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. วารสารสหศาสตร์การพัฒนสังคม, 4(3), 834-849.

Sirilak Daosai, Somdet Sawandee and Suttisak Kaewjinda. (2026). Management Skills Of School Administrators In Schools For Special Needs, Under The Office Of Special Education Administration.

Journal of Interdisciplinary Social Development, 4(3), 834-849.;

DOI: <https://doi.org/10.>

Website: <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JISDIADP/>

วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. การเปรียบเทียบทักษะการบริหารจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านทักษะทางเทคนิค ทักษะทางมนุษย ทักษะทางความคิดรวบยอด และทักษะทางการศึกษาและการสอน ส่วนทักษะทางความรู้ความคิดไม่แตกต่างกัน
3. การเปรียบเทียบตามระดับการศึกษา พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในด้านทักษะทางเทคนิค ทักษะทางความคิดรวบยอด และทักษะทางความรู้ความคิด ขณะที่ทักษะทางมนุษยและทักษะทางการศึกษาและการสอนไม่แตกต่างกัน
4. การเปรียบเทียบตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเฉพาะด้านทักษะทางเทคนิค ทักษะทางความคิดรวบยอด และทักษะทางความรู้ความคิด ส่วนทักษะทางมนุษยและทักษะทางการศึกษาและการสอนไม่แตกต่างกัน
5. แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารประกอบด้วยทักษะทางด้านความรู้ความคิด ทักษะทางด้านเทคนิค ทักษะทางด้านการศึกษาและการสอน ทักษะทางด้านมนุษยและทักษะทางด้านความคิดรวบยอด

คำสำคัญ: ทักษะการบริหาร, ผู้บริหารสถานศึกษา, สถานศึกษาเฉพาะความพิการ

Abstract

This research aims to 1) study the management skills of school administrators according to the opinions of personnel in schools for special needs; 2) compare the management skills of school administrators classified by position, educational level, and work experience; and 3) study guidelines for developing the management skills of school administrators in schools for special needs under the Office of Special Education Administration, Group 4. The

research sample consisted of 205 administrators and teachers in special education schools for children with disabilities, under the Office of Special Education Administration, Group 4. The sample size was determined using the Krejcie-Morgan table through stratified random sampling. The research instruments were questionnaires and interviews. The statistical methods used for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test.

The research findings revealed that:

1. The overall administrative skills of school administrators in special education schools for children with disabilities under the Office of Special Education Administration were at a high level.

2. A comparison of administrative skills categorized by position showed that there were statistically significant differences ($p < .05$) in technical skills, human skills, conceptual skills, and educational and teaching skills, both overall and in each aspect. However, there was no significant difference in cognitive skills.

3. Comparisons based on educational level revealed statistically significant differences in technical skills, conceptual skills, and cognitive skills. However, there were no significant differences in human skills and educational and teaching skills.

4. Comparisons based on work experience showed overall statistically significant differences at the .05 level, particularly in technical skills, conceptual skills, and cognitive skills. However, there were no significant differences in human skills and educational and teaching skills.

5. The guidelines for developing management skills include cognitive skills, technical skills, educational and teaching skills, interpersonal skills, and conceptual skills.

Keywords: Management skills, school administrators, schools for the disabled

บทนำ

การจัดการศึกษาเพื่อคนพิการเป็นภารกิจสำคัญที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 ซึ่งกำหนดให้คนพิการมีสิทธิได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ รวมถึงการส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป การบริหารจัดการในสถานศึกษาเฉพาะความพิการจึงมีความซับซ้อนและแตกต่างจากสถานศึกษาทั่วไป ทั้งด้านการจัดการเรียนการสอน บุคลากร สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ ตลอดจนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 ได้กำหนดให้คนพิการทุกคนมีสิทธิในการศึกษาอย่างเสมอภาคกับบุคคลทั่วไป โดยให้มีการจัดตั้งสถานศึกษาเฉพาะความพิการขึ้น เพื่อให้บริการด้านการเรียนการสอน การฟื้นฟูสมรรถภาพ การบำบัดรักษา และการพัฒนาศักยภาพอย่างรอบด้านแก่ผู้เรียนพิการในแต่ละประเภท ความรับผิดชอบดังกล่าวอยู่ภายใต้การดูแลของ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ซึ่งมีบทบาทในการกำหนดนโยบาย วางแผน และสนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษาเฉพาะความพิการทั่วประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551)

ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่สุดในการบริหารจัดการศึกษาในฐานะผู้นำองค์กรมีหน้าที่สำคัญในการกำหนดทิศทาง วางแผน พัฒนา และควบคุมการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐและความต้องการของผู้เรียนพิการ การบริหารที่มีคุณภาพไม่เพียงแต่เน้นด้านวิชาการเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมถึงการจัดการบุคลากร งบประมาณ อาคารสถานที่ การจัดหาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา รวมถึงการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานภายนอก (ธีระ รุญเจริญ.2557)

นักวิชาการด้านการบริหาร เช่น Katz (1974) ได้เสนอว่าผู้บริหารจำเป็นต้องมีทักษะพื้นฐาน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะด้านเทคนิค การมีความรู้และความสามารถในการวางแผนการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิการ หรือการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ 2) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ การสร้างความสัมพันธ์ การสื่อสาร และการจูงใจบุคลากร ครู ผู้ปกครอง ตลอดจนการทำงานร่วมกับหน่วยงานต่างๆ 3) ทักษะด้านความคิดเชิงวิเคราะห์ การวิเคราะห์ปัญหา การตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ และการมองภาพรวมของสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน หากผู้บริหารสถานศึกษาขาดทักษะทั้งสามด้านดังกล่าว อาจทำให้การจัด

การศึกษาในสถานศึกษาเฉพาะความพิการขาดประสิทธิภาพ ส่งผลกระทบโดยตรงต่อคุณภาพผู้เรียนและภาพรวมการศึกษาพิเศษของประเทศ

สภาพปัญหาและความท้าทายในการบริหารสถานศึกษาเฉพาะความพิการ ปัจจุบันสถานศึกษาเฉพาะความพิการเผชิญกับปัญหาและข้อจำกัดหลายประการ ได้แก่ 1) บุคลากรด้านการศึกษาพิเศษไม่เพียงพอ ครูผู้สอนจำนวนมากยังขาดความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ส่งผลให้ไม่สามารถตอบสนองความต้องการที่แตกต่างของผู้เรียนพิการได้อย่างเต็มที่ 2) งบประมาณและทรัพยากรจำกัด การจัดหาสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และเทคโนโลยีช่วยเหลือผู้พิการยังไม่ทั่วถึง 3) ความหลากหลายทางความพิการ ผู้บริหารต้องดูแลผู้เรียนที่มีความพิการหลายประเภทภายในโรงเรียนเดียวกัน ทำให้การวางแผนและการจัดการมีความซับซ้อน 4) การปรับตัวตามนโยบายและสังคมที่เปลี่ยนแปลง เช่น นโยบายการเรียนรู้รวม การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และความคาดหวังจากผู้ปกครองและชุมชนด้วยข้อจำกัดเหล่านี้ หากผู้บริหารสถานศึกษาไม่มีทักษะการบริหารที่เพียงพอและเหมาะสม อาจนำไปสู่การจัดการศึกษาที่ไม่บรรลุเป้าหมาย ทำให้ผู้เรียนพิการขาดโอกาสพัฒนาเต็มศักยภาพ

ความสำคัญของการศึกษาเรื่องทักษะการบริหาร การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาเฉพาะความพิการจึงมีความสำคัญ เช่น เพื่อประเมินสมรรถนะที่แท้จริงของผู้บริหารว่ามีจุดแข็งและจุดอ่อนด้านใดบ้าง อันจะช่วยชี้แนวทางการพัฒนาอย่างเป็นระบบ เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา โดยทักษะการบริหารที่ดีจะส่งผลต่อคุณภาพการเรียนการสอนและการพัฒนาผู้เรียนพิการโดยตรง เพื่อใช้กำหนดนโยบายและแผนการพัฒนาบุคลากร ของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ทั้งด้านการอบรม สัมมนา และการพัฒนาวิชาชีพ เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านการบริหารการศึกษาพิเศษ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทั้งเชิงวิชาการและเชิงปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา

อย่างไรก็ตาม การบริหารสถานศึกษาเฉพาะความพิการมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้เรียนพิการ การมีผู้บริหารที่มีทักษะการบริหารที่รอบด้าน จะช่วยให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมายตามที่กฎหมายและนโยบายกำหนด พร้อมทั้งสร้างโอกาสให้ผู้พิการสามารถพัฒนาตนเองและดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณค่าและศักดิ์ศรี ดังนั้นการวิจัยเรื่อง “ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ” จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ทั้งในด้านการพัฒนาผู้บริหาร การยกระดับคุณภาพสถานศึกษา และการพัฒนาการศึกษาพิเศษของประเทศไทยในระยะยาว ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการ

ขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา ทั้งในด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณและทรัพยากร การบริหารบุคลากร และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารต้องอาศัยทักษะการบริหารที่รอบด้าน เช่น ทักษะด้านการวางแผน การตัดสินใจ การสื่อสาร การประสานงาน และภาวะผู้นำเชิงวิชาการ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการจัดการศึกษาและพัฒนาการของผู้เรียนที่มีความพิการ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 4
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 4 จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน
3. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 4

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากรในศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 4 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 431 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ประจำปีการศึกษา 2568 ในโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 4 ประกอบด้วย 5 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนอุบลปัญญานุกูล โรงเรียนนครราชสีมาปัญญานุกูล โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดชัยภูมิ โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดมุกดาหาร โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดสุรินทร์ โดยกำหนดขนาดโดยใช้ตารางเครซีและมอร์แกน และได้มาโดยการสุ่ม (Stratified random sampling) แบบแบ่งชั้นได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 205 คน

3. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลแนวทางในการพัฒนาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 7 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert,1970) มี 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง ความคิดเห็น อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ความคิดเห็น อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ความคิดเห็น อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ความคิดเห็น อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. แบบสัมภาษณ์ เรื่อง แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 4

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1) ขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

2) ผู้วิจัยส่งหนังสือจากวิทยาลัยนครราชสีมา ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3) ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่ง ระดับการศึกษาและขนาดของสถานศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ทั้งโดยภาพรวมรายด้านและรายข้อโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ Best and Kahn (1993) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ความคิดเห็น อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ความคิดเห็น อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ความคิดเห็น อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ความคิดเห็น อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยใช้ค่า F – test (One-way ANOVA) ส่วนการจำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน โดยใช้ค่า t – test (Independent samples)

4. วิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

1.1 ความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

1.2 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

2.1 ความถี่ (Frequency)

2.2 ร้อยละ (Percentage)

2.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

3.1 t- test แบบ Independent samples

3.2 F- test (One-way ANOVA)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากรในศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทักษะทางความคิดรวบยอด รองลงมา ได้แก่ ด้านทักษะทางการศึกษาและการสอน และด้านทักษะทางความรู้ความคิดตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทักษะทางเทคนิค

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านทักษะทางเทคนิค โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และทุกข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การใช้แผนปฏิบัติงานเป็นแนวทางในการปฏิบัติ รองลงมา ได้แก่ การใช้การประชาสัมพันธ์โรงเรียนในรูปแบบที่หลากหลาย และการสื่อสารแก่ครูให้เข้าใจง่ายทั้งการพูดและการเขียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การสามารถพัฒนางานวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านทักษะทางมนุษย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่เกิดกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง และการให้คำปรึกษาแก่ครู รองลงมา ได้แก่ การควบคุมอารมณ์และการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือ การมีเกณฑ์ในการตัดสินใจโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก

ด้านทักษะทางความคิดรวบยอด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ การวางแผนพัฒนาการศึกษาได้อย่างครอบคลุม รองลงมา ได้แก่ การวิเคราะห์

สภาพแวดล้อมด้านต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในการบริหาร และการนำนโยบายของรัฐและแผนการศึกษา มากำหนดเป็นแผนงานของโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม

ด้านทักษะทางการศึกษาและการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ การกำหนดตารางการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร รองลงมา ได้แก่ การเป็นผู้นำทางวิชาการและการส่งเสริมให้ครูพัฒนาวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือ การนำผลการจัดการเรียนการสอนมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาครู

ด้านทักษะทางความรู้ความคิด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ การบริหารเวลาอย่างมีประสิทธิภาพ รองลงมา ได้แก่ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาผู้เรียน และการใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่อง ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือ การนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคม

2. เปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากร

ในสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 4 จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน การเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และพี่เลี้ยงเด็กพิการ ซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารแตกต่างกัน โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านทักษะทางเทคนิค ด้านทักษะทางมนุษย์ ด้านทักษะทางความคิดรวบยอด และด้านทักษะทางการศึกษาและการสอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ขณะที่ด้านทักษะทางความรู้ความคิด ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า ผู้ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารแตกต่างกัน โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านทักษะทางเทคนิค ด้านทักษะทางความคิดรวบยอด และด้านทักษะทางความรู้ความคิด มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ .05 ขณะที่ด้านทักษะทางมนุษย์ และด้านทักษะทางการศึกษาและการสอน ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารแตกต่างกัน โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านทักษะทางเทคนิค ด้านทักษะทางความคิดรวบยอด และด้านทักษะทางความรู้ความคิด มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ขณะที่ด้านทักษะทางมนุษย์ และด้านทักษะทางการศึกษาและการสอน ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารการศึกษาศึกษาพิเศษ กลุ่ม 4

แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า แนวทางการพัฒนาสามารถจัดออกเป็น 2 ระดับหลัก ได้แก่ (1) ระดับเชิงนโยบายและการบริหาร และ (2) ระดับแนวทางการพัฒนาทักษะเชิงปฏิบัติ ซึ่งสะท้อนถึงความจำเป็นในการพัฒนาผู้บริหารอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมทั้งมิติด้านนโยบาย โครงสร้างการบริหาร และการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงปฏิบัติ

ในระดับเชิงนโยบายและการบริหาร ผลการสังเคราะห์ชี้ให้เห็นว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ โดยเฉพาะการจัดทำแผนพัฒนาผู้บริหารเฉพาะด้านสำหรับโรงเรียนเฉพาะความพิการ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการเฉพาะของผู้เรียน นอกจากนี้ ควรสนับสนุนการอบรมด้านการศึกษาศึกษาพิเศษอย่างสม่ำเสมอ ควบคู่กับการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิชาการและเชิงนวัตกรรม เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างยั่งยืน

ผลการสังเคราะห์ยังเน้นความสำคัญของการจัดให้มี ระบบพี่เลี้ยง (Mentoring System) สำหรับผู้บริหารใหม่ การพัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร มนุษยสัมพันธ์ และการบริหารความสัมพันธ์ในองค์กร เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศการทำงานที่เกื้อหนุน รวมถึงการพัฒนา ระบบ ติดตามและประเมินผลการบริหารอย่างเป็นรูปธรรม และการใช้ ข้อมูลสารสนเทศเชิงประจักษ์ในการตัดสินใจ (Data-Driven Management) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ความโปร่งใส และความรับผิดชอบในการบริหารงาน

ในการจัดการบริหารทรัพยากร ผู้บริหารควรได้รับการพัฒนาทักษะด้านการวางแผนกลยุทธ์ การบริหารทรัพยากรบุคคล การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และระบบสารสนเทศ ควบคู่กับความรู้ด้านกฎหมายการศึกษา สิทธิเด็กพิการ การประกันคุณภาพ และการประเมินสถานศึกษา ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการบริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการอย่างมีมาตรฐาน

ในระดับแนวทางการพัฒนาทักษะเชิงปฏิบัติ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการอย่างต่อเนื่อง และการพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมเฉพาะด้าน รวมถึงหลักสูตรพัฒนาภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารการศึกษาพิเศษ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการคิดวิเคราะห์ การวางแผนเชิงกลยุทธ์ และการบริหารโครงการอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ควรส่งเสริมการเรียนรู้ผ่าน ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) การทำ Coaching และ Mentoring การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้บริหาร และการศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบ เพื่อเปิดโอกาสให้เกิดการเรียนรู้จากแนวปฏิบัติที่ดี

ผลการสังเคราะห์ยังเน้นการพัฒนาทักษะด้าน การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การจัดการความขัดแย้ง การเจรจาต่อรอง การบริหารแบบมีส่วนร่วม และการกระจายอำนาจ ซึ่งช่วยเสริมสร้างความร่วมมือภายในองค์กร ตลอดจนการสนับสนุนการทำ วิจัยและนวัตกรรมด้านการบริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนเฉพาะความพิการ

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัย เรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากรในศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 4 พบว่า โดยภาพรวมผู้บริหารมีทักษะการบริหารอยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีศักยภาพในการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถตอบสนองต่อภารกิจของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนที่มีความพิการ ซึ่งต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ และทักษะการบริหารเฉพาะด้านที่สูงกว่าบริบทของโรงเรียนทั่วไป

ผลการวิจัยที่พบว่า ด้านทักษะทางความคิดรวบยอดมีค่าเฉลี่ยสูงสุด สามารถอธิบายได้ว่า ผู้บริหารในโรงเรียนเฉพาะความพิการจำเป็นต้องใช้ทักษะด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การกำหนดทิศทางการพัฒนาสถานศึกษา และการตัดสินใจเชิงระบบอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากบริบทของโรงเรียนเฉพาะความพิการมีความซับซ้อน ทั้งในด้านการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล การสนับสนุนสื่อและเทคโนโลยีเฉพาะทาง รวมถึงการประสานงานกับหน่วยงานภายนอก ส่งผลให้ผู้บริหารต้องพัฒนาทักษะด้านความคิดเชิงระบบและการวิเคราะห์สถานการณ์ในระดับสูง

นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังพบว่า ด้านทักษะทางการศึกษาและการสอนอยู่ในระดับมาก ในลำดับรองลงมา แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในฐานะผู้นำทางวิชาการ โดยเฉพาะการกำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการสนับสนุนการพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะเดียวกัน ด้านทักษะทางเทคนิคมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด แม้จะยังอยู่ในระดับมาก อาจสะท้อนให้เห็นถึงข้อจำกัดด้านทรัพยากร เทคโนโลยี ระบบสารสนเทศ หรือภาระงานด้านเอกสารและงานธุรการที่มีความซับซ้อน ซึ่งทำให้ผู้บริหารต้องใช้เวลาไปกับการบริหารเชิงระบบและเชิงนโยบายมากกว่าการลงมือปฏิบัติในเชิงเทคนิคโดยตรง

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

2.1 ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และพี่เลี้ยงเด็กพิการ มีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน โดยเฉพาะด้านทักษะทางเทคนิค ด้านทักษะทางมนุษย์ ด้านทักษะทางความคิดรวบยอด และด้านทักษะทางการศึกษาและการสอนผลดังกล่าวอาจเนื่องมาจาก ลักษณะบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ และประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน ซึ่งส่งผลต่อมุมมองในการประเมินทักษะการบริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาอาจมองการบริหารในเชิงนโยบายและกลยุทธ์ ขณะที่ครูผู้สอนและพี่เลี้ยงเด็กพิการประเมินจากประสบการณ์การปฏิบัติงานจริงในชีวิตประจำวัน ทำให้เกิดความแตกต่างในการรับรู้ต่อประสิทธิภาพการบริหาร นอกจากนี้ ด้านทักษะทางความคิดรวบยอดซึ่งมีค่าความแตกต่างสูงสุด อาจสะท้อนว่าผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการกำหนดวิสัยทัศน์ การ

วางแผน และการตัดสินใจเชิงนโยบาย ซึ่งบุคลากรแต่ละกลุ่มรับรู้ได้ไม่เท่ากันตามระดับการมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารผลการวิจัยนี้

2.2 ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเฉพาะในด้านทักษะทางเทคนิค ด้านทักษะทางความคิดรวบยอด และด้านทักษะทางความรู้ความคิด ทั้งนี้อาจเนื่องจากบุคลากรที่มีระดับการศึกษาสูงมีความรู้เชิงวิชาการและความสามารถในการวิเคราะห์เชิงระบบมากกว่า ทำให้มีความคาดหวังต่อคุณภาพการบริหารในระดับที่สูงขึ้น ขณะเดียวกัน บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าอาจประเมินจากประสบการณ์การปฏิบัติงานจริงเป็นหลัก อย่างไรก็ตามการที่ด้านทักษะทางมนุษย์และด้านทักษะทางการศึกษาและการสอนไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ อาจสะท้อนว่า ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์และภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นสมรรถนะที่บุคลากรทุกระดับการศึกษาสามารถรับรู้ได้ในลักษณะใกล้เคียงกัน

2.3 ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งโดยภาพรวมและในด้านทักษะทางเทคนิค ด้านทักษะทางความคิดรวบยอด และด้านทักษะทางความรู้ความคิด ผลดังกล่าวอาจเนื่องมาจาก บุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงานสูงมีความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับระบบการบริหาร กระบวนการทำงาน และบริบทของการศึกษาพิเศษมากกว่า ทำให้สามารถประเมินทักษะการบริหารได้อย่างรอบด้านและมีวิจารณ์ญาณมากขึ้น ขณะที่บุคลากรที่มีประสบการณ์น้อยอาจยังขาดมุมมองเชิงระบบและการรับรู้เชิงกลยุทธ์ ในขณะเดียวกัน การที่ด้านทักษะทางมนุษย์และด้านทักษะทางการศึกษาและการสอนไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ อาจสะท้อนว่า ทักษะด้านการสื่อสาร ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และการสนับสนุนการเรียนการสอนเป็นพฤติกรรมที่บุคลากรทุกช่วงประสบการณ์สามารถรับรู้ได้อย่างใกล้เคียงกัน

3. แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 4 แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการสามารถจำแนกออกเป็น 2 ระดับหลัก ได้แก่ (1) ระดับเชิงนโยบายและการบริหาร และ (2) ระดับแนวทางการพัฒนาทักษะเชิงปฏิบัติ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาผู้บริหารอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมทั้งมิติด้านโครงสร้างนโยบายและการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงปฏิบัติในบริบทการศึกษาพิเศษ

ในระดับเชิงนโยบายและการบริหาร ผลการสังเคราะห์ชี้ให้เห็นว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ โดยเฉพาะการจัดทำแผนพัฒนาผู้บริหารเฉพาะด้านสำหรับโรงเรียนเฉพาะความพิการ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบท ความหลากหลายของผู้เรียน และความต้องการเฉพาะด้านของเด็กพิการ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารสถานศึกษาเฉพาะความพิการต้องอาศัยองค์ความรู้เฉพาะทางด้านการศึกษาพิเศษ กฎหมายสิทธิเด็กพิการ การจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล และการประสานเครือข่ายสหวิชาชีพ ซึ่งแตกต่างจากโรงเรียนทั่วไป ผลการวิจัยยังเน้นย้ำถึงความสำคัญของการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิชาการและเชิงนวัตกรรม การจัดระบบพี่เลี้ยง (Mentoring System) สำหรับผู้บริหารใหม่ และการใช้ข้อมูลสารสนเทศเชิงประจักษ์ในการตัดสินใจ (Data-Driven Management)

ในด้านการบริหารทรัพยากร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารควรได้รับการพัฒนาทักษะด้านการวางแผนกลยุทธ์ การบริหารทรัพยากรบุคคล การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และระบบสารสนเทศ รวมถึงความรู้ด้านกฎหมายการศึกษาและการประกันคุณภาพ ทั้งนี้อาจเนื่องจากโรงเรียนเฉพาะความพิการต้องบริหารทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพภายใต้ข้อจำกัดด้านบุคลากร งบประมาณ และความต้องการเฉพาะของผู้เรียน ส่งผลให้ผู้บริหารจำเป็นต้องมีทักษะการจัดการเชิงระบบและการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่เข้มแข็ง

ในระดับแนวทางการพัฒนาทักษะเชิงปฏิบัติ ผลการวิจัยสะท้อนถึงความจำเป็นในการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมเฉพาะด้าน และหลักสูตรพัฒนาภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารการศึกษาพิเศษ รวมถึงการส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) การทำ Coaching และ Mentoring และการศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบ ซึ่งเอื้อต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพเชิงปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากรในศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า 1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. การเปรียบเทียบทักษะการบริหารจำแนกตาม

ตำแหน่ง พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านทักษะทางเทคนิค ทักษะทางมนุษย์ ทักษะทางความคิดรวบยอด และทักษะทางการศึกษา และการสอน ส่วนทักษะทางความรู้ความคิดไม่แตกต่างกัน 3.การเปรียบเทียบตามระดับการศึกษา พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในด้านทักษะทางเทคนิค ทักษะทางความคิดรวบยอด และทักษะทางความรู้ความคิด ขณะที่ทักษะทางมนุษย์และทักษะทางการศึกษาและการสอนไม่แตกต่างกัน 4.การเปรียบเทียบตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเฉพาะด้านทักษะทางเทคนิค ทักษะทางความคิดรวบยอด และทักษะทางความรู้ความคิด ส่วนทักษะทางมนุษย์และทักษะทางการศึกษาและการสอนไม่แตกต่างกัน 5.แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารประกอบด้วย ทักษะทางด้านความรู้ความคิด ทักษะทางด้านเทคนิค ทักษะทางด้านการศึกษาและการสอน ทักษะทางด้านมนุษย์และทักษะทางด้านความคิดรวบยอด **ข้อเสนอแนะ** 1. ผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาเฉพาะความพิการควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหาร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสถานศึกษา 2. หน่วยงานต้นสังกัดควรนำผลการวิจัยไปใช้ประกอบการวางแผนพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- Katz, R. L. (1974). Skills of an effective administrator. *Harvard Business Review*, 52(5), 90-102.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.